

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr.

Fylke: *Nore*Tilleggsspørsmålnr. *7*Herad: *Rindal*Emne: *Skav*Bygdelag: *Romundstadbyggda*Oppskr. av: *Peder Helgetun*Gard: *Helgetun.*(adresse): *Rindal*G.nr. *4*Br.nr. *13*

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Efter å ha spurt flere gamle folk.

SVAR

Sp. 1. Det er ingen som vet noe om at kreaturhandlerne betalte mer for en ku som har fått skav om vinteren enn for en som ikke hadde fått skav.

Sp. 2. Det er ingen som vet andet enn at kjøtet var like godt om de fikk skav.

Sp. 3. Melken skulde ikke vare fartig hverken for kalv eller gris, men det skulde vare stram smak av den.

Sp. 4. Det var ingen fast regel for hvor meget en skulde skave hvert år. Når de hadde nok høy brukte de lite eller intet skav, men visste de fra høsten av at det blev for lite høy, da begyndte de helt fra høsten av å gi skav, ellers var det helst når det led ut på vårparten.

Sp. 5. Jeg har hørt snakk om skavkniv, men jeg har ikke fått rede på hvorledes den så ut.

Sp. 7. Her var det skavskog på alle gård-er.

Sp. 8. Jeg tror nysse det var tatt hensyn til skavingen ved deling av sameriskog.

Sp. 9. Her i bygden er det ingen almeninger.

Sp. 10. Husmennene kunde få ta litt skav i skogen til husbonden og så skov han veden han drog hjem.

Sp. 11. Skavhulle er et fremmed ord her.

Sp. 12. Dette er også fremmed her.

Til saune og gjeteu brukte de også meget bark, men de gnaget av barken selv. Det var helst grov furukvist og små toppstokker de brukte til dette. Til gjeten hadde man ofte en kvisthaug utenfor fjøsдора som de fikk ut å gnage på når det var godvår, til saunen hadde man kvisten enn til dem.

Det var helst ved tømmerhugst man kjørte hjem slik kvist, ("nag") men det hendte at man kappet toppen av furuen og lot det andre stå. Det findes enda furu som bærer merker efter dette.

Det var på andre måter man brukte tre til for, det var å ta lauv og så var det fin bjerkekvist uten laub.

Lauvkvisten brukte man til sau og gjet, men småkvisten gav man til kuene. Kvisten til kulne tok de om vinteren, det var bare bjørkakvist, slik kvist kaldte de "bat". Når de kjørte hjem veden kjørte de alltid hjem småkvisten til kuene og de skar av småkvist av bjerken og kjørte hjem om våren når vårknipsa blev for lei.

Bjerkakvist har vært brukt nu og da helt til nu, "nag" er det en og annen som bruker fremdeles til saune.